

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра іноземної філології та перекладу

СИЛАБУС

ГРАМАТИЧНИЙ ПРАКТИКУМ: НІМЕЦЬКА МОВА/
GRAMMAR WORKSHOP: GERMAN

Інформація про викладача	
Викладач	Самохвал Олеся
Науковий ступінь	доктор педагогічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	професор
Адреса кафедри	м. Вінниця вул. Театральна, 21
Контактний телефон	+38(0432)55 04 21; +38(067)4301085
E-mail:	o.samokhval@vtei.edu.ua
Електронна сторінка курсу в системі дистанційного навчання	
Інформація про освітній компонент	
Статус компонента	Вибірковий
Освітній ступінь	Бакалавр
Навчальний рік	2026/2027
Анотація курсу	Курс «Граматичний практикум: німецька мова» спрямована на ознайомлення здобувачів вищої освіти з граматичною системою німецької мови, формування умінь щодо розпізнавання, розуміння та відтворення граматичних форм усно та письмово, дослідження типологічних особливостей німецької мови, комплексне вивчення граматичних будов німецької мови, встановлення спільних рис та відмінностей у системах граматичних категорій різних частин мови, системах синтаксичних одиниць. Основними завданнями вивчення курсу є: закласти теоретичну основу граматики німецької мови; сформувати у здобувачів розуміння характеру міжмовних граматичних зв'язків; розкрити основні граматичні трансформації при здійсненні перекладу за відсутності граматичних еквівалентів в українській мові; навчити здобувачів вільного оперування граматичними структурами як в писемному, так і в усному мовленні та вживання граматичних форм на рівні автоматизму. Практичні заняття з курсу «Граматичний практикум: німецька мова» базуються на комунікативному підході до навчання німецької мови, що передбачає оволодіння мовленнєвими структурами сучасної німецької мови та їх практичне застосування у процесі спілкування. Аудиторна та самостійна робота побудована на принципах студентоцентрованого, проблемно-орієнтованого навчання з елементами дистанційного та змішаного навчання,

	використанням прийомів перевернутого навчання.
Мова викладання	Українська/німецька
Результати навчання	Під час вивчення курсу здобувачі освіти: аналізуватимуть та практично застосовуватимуть граматичні явища в об'ємі навчального мінімуму для ведення бесіди, читання та перекладу автентичної німецькомовної літератури; використовуватимуть відібраний мінімум засобів формування потенційного словникового запасу (граматична наукова термінологія, морфемний склад мови, інверсія, словоскладання, інтернаціональна лексика, поняття роду, числа, відмінку тощо, граматичні та синтаксичні конструкції, їхні синонімічні пари тощо); базову лексику, яка зустрічається в реченнях та текстах для граматичного аналізу та перекладу; правильно застосовуватимуть граматичні конструкції у межах заданих комунікативних завдань; сприйматимуть на слух мову, яка базується на засвоєному граматичному та лексичному матеріалі.

Тематичний план та оцінювання результатів навчання

Назва теми	Кількість годин				Форми контролю	Бальна оцінка
	Усього годин / кредитів	з них				
		лекції	практичні заняття	самостійна робота студентів		
Lektion 1. Artikel. Gebrauch des Artikels. Deklination des bestimmten Artikels.Deklination des unbestimmten Artikels.	13	-	4	9	В, КТ, ГЗ, Т	6
Lektion 2. Substantiv. Geschlecht der Substantive. Deklination der Substantive. Starke Deklination. Schwache Deklination. Weibliche Deklination. Die Übergangsgruppe. Deklination der Eigennamen.	18	-	8	10	В, Т, ЛМ, УО, ПЗ	9
Lektion 3. Pluralbildung der Substantive. I. Typ mit Suffix – e. II. Typ mit Suffix – (e)n. III. Typ mit Suffix –er. IV. Typ ohne Suffix. Besondere Fälle der Pluralbildung.	15	-	6	9	В, Т, ЛМ, УО, Т	8
Lektion 4. Pronomen. Personalpronomen.	17	-	8	9	В, ЛМ, УО, РМГ,	9

Demonstrativpronomen. Possessivpronomen. Reflexivpronomen "sich". Das unpersönliche Pronomen "es". Unbestimmtes Pronomen "man".					ГЗ	
Lektion 5. Verb. Präsens. Schwache Verben. Starke Verben. Verben mit trennbaren und untrennbaren Präfixen. Reflexivverben. Imperfekt (Präteritum). Perfekt. Plusquamperfekt. Futur 1. Imperativ. Modalverben. Passiv. Infinitiv. Infinitiv mit/ohne zu.	22	-	12	10	В, ПТЗ, РМГ, ГЗ, ПЗ, ЛМ, КТ, АА	14
Lektion 6. Adjektiv. Adverb. Zahlwort. Schwache Deklination. Starke Deklination. Gemischte Deklination. Die Steigerungsstufen (Komparation) der Adjektive.	18	-	8	10	В, ЛМ, УО, РМГ, ГЗ	9
Lektion 7. Partizipien. Partizip I. Partizip II. Deklination Partizipien.	13	-	4	9	В, ЛМ, УО, РМГ, АА	8
Lektion 8. Präpositionen. Präpositionen mit dem Genitiv. Präpositionen mit dem Dativ. Präpositionen mit dem Akkusativ. Wechselpräpositi onen	15	-	6	9	В, Т, ЛМ, УО, АА	8
Lektion 9 Syntax. Die verschiedenen Arten von Sätzen. Der einfache Satz. Der komplexe Satz. Form der Nebensätze. Syntaktische Funktionen der Nebensätze. Die Stellung des Verbs im Satz.	22	-	12	10	В, ПТЗ, РМГ, ГЗ, ПЗ, ЛМ, КТ, АА , Т	14
Індивідуальне завдання	27			27	ІЗ	15

	180/6		68	112		100
Підсумковий контроль - екзамен						
Поточний контроль / критерії оцінювання	Перелік умовних позначень форм контролю та оцінка їх у балах: В – відповідь на практичних заняттях – 2 бали. КТ – комп’ютерне тестування – 2 бали. Т – тестування – 1 бал. РМГ – робота в малих групах – 2 бали. УО – усне обговорення граматичної теми – 2 бали. ЛМ – вивчення граматичного мінімуму – 2 бали. ГЗ – виконання граматичного завдання – 1 бал. ПТЗ – написання повідомлення творчого змісту в межах граматичної теми – 2 бали. АА – аналіз аудіозапису – 1 бал. ПЗ – письмове завдання – 2 бали. ІЗ – індивідуальні завдання – 15 балів, а саме: • опрацювання та реферування в усній формі оригінального німецькомовного джерела - 5 балів; • участь у тренінгах і вебінарах із розвитку навичок іншомовної комунікації – 5 балів; • підготовка онлайн/офлайн проєктів на розвиток Soft Skills у межах іншомовного студентського середовища– 5 балів; Загальна сума за поточну навчальну роботу (аудиторну та самостійну) за семестр – 100 балів. Критерії оцінювання відповідно до положення «Про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти».					
Основні літературні та інформаційні джерела	1. Драб Н. Л. Практична граматики німецької мови: посібник для студентів вищих навчальних закладів та учнів старших класів спеціалізованих шкіл . 2-ге вид. переробл. та допов. Вінниця: Нова Книга, 2019. 280 с. 2. Практична граматики німецької мови: теоретичний матеріал, комунікативні вправи і завдання для студентів: навч. посіб. для студ. вищ. навч. заклад. Д. А. Євгененко, О. М. Білоус, Б. В. Кучинський, О. І. Білоус. 4-те вид., стер. Вінниця: Нова Книга, 2018. 576 с. 3. Самохвал О.О. Методичні рекомендації до самостійної роботи з дисципліни «Друга іноземна мова (німецька)» для підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» галузі знань 14 Сфера обслуговування спеціальності Туризм. Вінниця : Центр підготовки наукових та навчально-методичних видань ВТЕІ КНТЕУ, 2013. 71 с. 4. Geiger S. Erste Hilfe Deutsch: Grammatike in fachundklar. München: Hueber-Verlag, 2017. 96 S. 5. Jin F., Voß U. Grammatik aktiv. Deutsch als Fremdsprache A1-B1. Verstehen, Üben, Sprechen. Berlin : Cornelsen Verlag, 2020. 256 S. 6. Jin F., Voß U. Grammatik aktiv. Deutsch als Fremdsprache B2-C1. Verstehen, Üben, Sprechen. Berlin : Cornelsen Verlag, 2020. 312 S. 7. Witzlinger H. Deutsch - ABER HALLO! Grammatikübungen Mittel- und Oberstufe (B1 - C2). URL : https://www.deutschkurse-passau.de/JM/images/stories/SKRIPTEN/b1_skript_gr.pdf					
Політика освітнього компонента						
Організація навчання	Організація навчального процесу відбувається відповідно до положення «Про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти».					

	Вид навчання – лекційні та практичні заняття із використанням інноваційних і дистанційних технологій. Відвідування здобувачами вищої освіти ВТЕІ ДТЕУ усіх видів занять здійснюється згідно з розкладом і є обов’язковим. Викладач перевіряє відсутність здобувача на початку кожного заняття. Факт відсутності документально оформлюється в Журналі академічної групи. За кожну тему викладач виставляє бал відповідно до критеріїв оцінювання. Аудиторна самостійна робота проводиться в аудиторії під безпосереднім керівництвом викладача і в його присутності. Зміст позааудиторної самостійної роботи та критерії оцінювання прописані вище (див. розділ «Поточний контроль /критерії оцінювання»).
Відпрацювання пропусків занять	Здобувачі вищої освіти повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються через виконання письмових завдань.
Інтеграція ІІІ в освітній процес	Інтеграція ІІІ в освітній процес здійснюється відповідно до Політики застосування штучного інтелекту (ІІІ) http://www.vtei.com.ua/doc/dtu/pol/96.pdf Дозволяється відповідальне використання інструментів штучного інтелекту (ІІІ) лише як допоміжного ресурсу (для ідей, планування, мовного редагування, перекладу з подальшою перевіркою тощо). Подання робіт, повністю або значною мірою згенерованих ІІІ, без належних покликань, вважається порушенням академічної доброчесності та прирівнюється до плагіату. Використання ІІІ під час контрольних заходів (тестів, іспитів, заліків) суворо заборонене. Викладач залишає за собою право перевірити знання здобувача шляхом усної співбесіди чи додаткового завдання.
Допуск до підсумкового контролю	Підсумковий контроль-екзамен. До екзамену допускаються всі здобувачі, які набрали за результатами поточної роботи протягом семестру 60 балів. Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компоненту для здобувачів очної форми навчання визначається як середньоарифметична сума балів поточної роботи та екзамену. Кращим здобувачам, які повністю виконали програму з освітнього компоненту, виявили активність у навчальній і науковій діяльності діяльності ВТЕІ ДТЕУ, стали переможцями студентських конкурсів, виступали на конференціях та за результатами поточної роботи набрали 90 і більше балів, науково-педагогічний працівник має право виставити результат екзамену без опитування (при усному екзамені) чи виконання екзаменаційного завдання (при письмовому екзамені).
Академічна доброчесність	Дотримання політики академічної доброчесності є обов’язковою відповідно до положення «Про академічну доброчесність науково-педагогічних, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти». Здобувачі вищої освіти повинні САМОСТІЙНО виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей), уникаючи академічного плагіату, самоплагіату, академічного шахрайства; фабрикації; фальсифікації, списування, обману, хабарництва. <u>Під час контрольних заходів порушенням вважається:</u> – використання заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети тощо); – проходження процедур контролю знань підставними особами; – списування; – повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової

	роботи. За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: – оголошення попередження; – повторне проходження оцінювання (іспит, тощо); – повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; – позбавлення академічної стипендії; – відрахування з інституту. Викладач зобов'язується використовувати чіткі і зрозумілі методи оцінювання, вчасно інформувати та обґрунтовувати отримані бали для об'єктивного оцінювання навчальних досягнень.
Інші складові політики компонента	Здобувач зобов'язаний: - сумлінно готуватись до всіх практичних занять та виконувати всі завдання, що виносяться на самостійну роботу. - бути активним продовж заняття та толерантним в процесі спілкування з викладачем та одногрупниками. - брати активну участь у науковій роботі. Здобувач вищої освіти повинен неухильно дотримуватись правил внутрішнього розпорядку ВТЕІ ДТЕУ, етики ділового спілкування, взаємоповаги між здобувачами та викладачами.

Затверджено на засіданні кафедри іноземної філології та перекладу
(протокол № 15 від 29.12.2025)

Науково-педагогічний працівник

Олеся САМОХВАЛ

Завідувач кафедри

Наталя ІВАНИЦЬКА